

zodpovídají podle zásad o spolupachatelství všichni spolupachatelé, tedy také stěžovatelé, třeba že bylo způsobeno pouze jedním z nich.

Čís. 2252.

Subjektivní skutková podstata přečinu podle §§ů 335, 337 tr. zák. nepředpokládá, že pachatel předvídá nebo může předvídati (možnost) poškození právního statku tam uvedeného, nýbrž stačí, že předvídá (může předvídati) možnost nebezpečnosti (ohrožení onoho právního statku), že si tudíž uvědomil nebo při náležité pozornosti uvědomiti mohl, že z jeho jednání (opomenutí) nastane stav, který sám o sobě nebo přičiněním jiných okolností může vyvrcholit ve skutečnou škodu.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1926, Zm II 564/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 6. srpna 1925, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti života podle §§ů 335, 337 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud zjistil, že brzdař Antonín S. utrpěl těžké poškození na těle tím, že obžalovaný zavřel dveře budky, v níž S. stál, aniž před tím S-a upozornil, neshledává však v jednání obžalovaného skutkovou podstatu přečinu podle §u 335, 337 tr. zák., ježto prý obžalovaný nemohl snadno postřici, že železniční zřízenec, který zná předpisy o uzavírání dveří vagonů a i následky neopatrného chování se u dveří — bude se u dveří budky chovati tak neopatrně, že přidrží rukou otevřené dveře. Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje proti tomuto osvo-
bozujícímu výroku důvody zmatečnosti podle čís. 4, 7 a 9 a) §u 281 tr. ř. Důvod čís. 4 spatřuje stížnost v tom, že nalézací soud zamítl mezitimním nálezením návrh veřejného obžalobce na výslech znalce z oboru železničního o tom, zda obžalovaný podle železničních předpisů směl při posunování na vagon vyskakovati čili nic. Jest jí přisvědčiti, neboť návrh ten týká se otázky závažné v této trestní věci, a neprávem má nalézací soud za to, že tomu tak není. Neboť, uváží-li se, že k naplnění skutkové podstaty přečinu podle §u 335 po případě 337 tr. zák. stačí — jak bude ještě blíže rozvedeno — předvídatelnost nebezpečnosti (nikoli též výsledku, jenž z něho skutečně vzešel), mohl obžalovaný, — byl-li oprávněn při posunování vlaku vyskočiti na stupátko vagonu a na něm státi, — dveře brzdařské budky zavřít, aniž by si musil za všech okolností uvědomiti, že by tím mohl ohroziti nějaký právní statek předpisem §u 335 tr. zák. chráněný, obzvláště, když by snad při pohybu posunovaného vlaku byla otevřenými dveřmi budky ohrožena jeho vlastní tělesná bezpečnost, anebo když by podle předpisů pro posunování vlaku

dvířka brzdářské budky měla býti zavřena. Po této stránce bude třeba uvažovati prvému soudu, zdali k úrazu vůbec nemohlo dojíti, kdyby obžalovaný, podle předpisů o posunování vlaků, jak předpokládá obžaloba, nebyl býval oprávněn na stupátko vagonu vyskočiti. Zmateční stížnost jest proto oprávněna již z důvodů podle čís. 4 Šu 281 tr. ř.

Jest však oprávněna též z důvodů podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., jímž napadá právní závěr soudu nalézacího, podle něhož prý obžalovaný nemohl postřici, že železniční zřízenec bude se u dveří budky chovati tak neopatrně, že přidrží rukou otevřenou dvéře. Trestní zákon čelí předpisy §§ 335, 337, 431, 432 jakémukoliv jednání (opomenutí), o němž pachatel v konkrétním případě a v určité době může seznati, že jest způsobitelé, přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro právní statky, v Šu 335 tr. zák. uvedené. Zákon nepředpokládá, že pachatel předvídá neb může předvídati poškození (možnost poškození) takového právního statku, nýbrž stačí, že pachatel předvídá neb může předvídati možnost nebezpečí, t. j. ohrožení tohoto právního statku. Pojem nedbalosti po subjektivní stránce skutkové podstaty přečinu Šu 335 (337) tr. zák. je tudíž naplněn již tím, že si pachatel uvědomil aneb alespoň při náležité pozornosti uvědomiti mohl, že z jeho jednání (opominutí) nastane stav, který sám o sobě nebo přičiněním jiných okolností může vyvrcholit ve skutečnou škodu. Proto nelze nedbalost jednání (opominutí) popřiti, když pachatel pouze předpokládal, že jiná osoba, k jejímuž poškození může z jeho jednání (opominutí) dojíti, osvědčí, ač o jednání (opominutí) pachatelově neví, z jiných příčin dostatečnou ostražitost a zůstane mimo dosah příčinné působivosti jednání (opominutí) pachatelova. Takovým předpokladem, že nedojde k poškození právního statku v Šu 335 tr. zák. uvedeného přes nebezpečí, které si pachatel uvědomil aneb uvědomiti mohl, přesunuje pachatel opatrnost, již mu zákon za účelem ochrany oněch právních statků ukládá, na jinou osobu, a nemá proto právního významu. Měl-li nalézací soud za to, že pro takový předpoklad obžalovaného není zde skutkové podstaty přečinu §§ 337, 335 tr. zák., řídil se nesprávným výkladem zákona, takže jeho sprostňující výrok jest stížen též zmatkem čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř. a bylo proto rozsudek první stolice zrušiti, aniž třeba bylo zabývati se ostatními vývody stížnosti. Ve věci samé rozhodnouti ještě nelze již vzhledem k zmatečnosti podle čís. 4 Šu 281 tr. ř. Výrok o tom, zda obžalovaný mohl postřici, že může svým jednáním způsobiti nebo zvětšiti nebezpečí pro tělesnou bezpečnost Antonína S-a, jest — ačkoliv obsahuje současně i právní závěr — v podstatě skutkovým zjištěním, k němuž jest povolán výhradně nalézací soud. V rozhodovacích důvodech první stolice není — přihlíží-li se k souvislosti konečného shora uvedeného závěru s jeho předpoklady — jasného výroku o tom, že obžalovaný věděl nebo mohl věděti, že jeho jednání jest způsobitelé přivoditi nebezpečí nebo zvětšiti nebezpečí pro S-a, ba není jasným způsobem zjištěno ani, zda věděl obžalovaný nebo mohl věděti, že je někdo v budce, jejíž dvéře bez upozornění zavřel, aniž, zda byly nebo měly býti obžalovanému jako staničnickému dělníkovi (posunovači) známy služební předpisy, k nimž poukazují rozhodovací důvody první stolice a stížnost. Schází též — ovšem

jen v případě, nebude-li snad zjištěno, že obžalovaný nebyl oprávněn vyskakovati na stupátko — zjištění, zda obžalovanému bylo známo, že přední okno v budce je rozbito a nahrazeno plechem, že tudíž mohl předpokládati, že S. byl nucen vyhýbat se s dveří ven, by viděl dopředu a — jak bylo již naznačeno pod důvodem podle čís. 4 — nebyl-li obžalovaný nucen vzhledem na ohroženou vlastní bezpečnost dvéře přiraziti, jak se sám hájí, aniž by měl možnost upozorniti S-a na to, že mu hrozí nějaké nebezpečí. Teprve po zjištění těchto skutečností v souvislosti s posudkem znalcovým bude lze otázku viny řešiti s patřičným ohledem na veškeré v úvahu přicházející okolnosti. Bylo proto uznati, jak se stalo.

Čís. 2253.

Motocyklista, jedoucí za tmy vesnicí, jest povinen zmírniti jízdu tak, by byl pánem rychlosti, zejména vidí-li před sebou chodce netečného k signálům.

Motocykl není z předmětů jmenovaných v §§ech 85 c), 87, 89 tr. zák.; pokud jízdá jím děje se za okolností zvláště nebezpečných.

(Rozh. ze dne 18. ledna 1926, Zm II 500/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 31. července 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle §§ů 335 a 337 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Po stránce hmotně právní dovozuje stížnost podle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., že stěžovatel nejednal nedbale, jelikož nelze z ustanovení Šu 335 tr. zák. odvoditi zásadu, v rozhodovacích důvodech prvé stolice vyslovenou, že motocyklista musí býti v každém okamžiku pánem svého vozidla, ježto dále stavení obce H., v níž se nehoda stala, netvoří kompaktní masy, takže jest v ní dovolena rychlost 45 km za hodinu, kdežto nalézací soud označuje již rychlost 13 až 15 km za nepřipustnou, a jelikož stěžovatel nemusel, jak nalézací soud předpokládá, při jízdě obcí H. počítati s tím, že někdo může vyjíti z domků u silnice stojících a vběhnouti ve tmě pod motorový vůz, protože mezi silnicí a domky jsou zahrady a příkop. Námitky ty neobstojí. Jako prameny poznání nebezpečí uvádí § 335 tr. zák. také předpisy zvláště vyhlášené a takovým předpisem jest pro jízdu motorovými koly ministerské nařízení z 28. dubna 1910, čís. 81 ř. zák., které stanoví v Šu 45 výslovně, že rychlost jízdy jest za všech okolností zvoliti tak, by byl řidič pánem své rychlosti a bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožována, jakož i že řidič má rych-